

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Αθήνα, 22-03-2013

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/2054/22-03-2013

Α Π Ο Φ Α Σ Η 38/2013

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της, την 14/3/2013. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, και οι Λ. Κοτσαλής, Α.-Ι. Μεταξάς, Δ. Μπριόλας, Κ. Χριστοδούλου, ο οποίος είχε οριστεί εισηγητής και Π. Τσαντήλας, τακτικά μέλη. Στη συνεδρίαση είχαν κληθεί νομίμως, αλλά δεν παρέστησαν το τακτικό μέλος οι Α. Συμβώνης και το αναπληρωματικό αυτού Π. Ροντογιάννης. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, επίσης, με εντολή του Προέδρου, η Κ. Λωσταράκου, ειδικός επιστήμονας, ως βοηθός εισηγητής. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Μ. Γιαννάκη, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπ' όψιν της τα παρακάτω:

Με το υπ. αριθμ.πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/279/27.2.2013 έγγραφό τους, οι τράπεζες ALPHA BANK A.E. και ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ A.E. γνωστοποίησαν τη διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων των πελατών, ιδιωτών και επιχειρήσεων, της Εμπορικής Τράπεζας A.E., που αφορούν στις κάθε μορφής προς αυτούς χορηγήσεις δανείων και πιστώσεων, προς την Alpha Bank A.E., σύμφωνα με το άρθρου 5, παρ. 2, εδ. ε του Ν.2472/1997. Για την εν λόγω επεξεργασία, οι ανωτέρω τράπεζες ζήτησαν από την Αρχή να τους χορηγηθεί άδεια προκειμένου να προβούν σε δια του τύπου ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ.3 της Καν. Πράξης 1/1999, λόγω του πολύ μεγάλου αριθμού τους.

Όπως αναφέρεται σχετικά στο ως άνω έγγραφο, την 16^η Οκτωβρίου 2012 υπογράφηκε η συμφωνία της Alpha Bank με την Credit Agricole S.A., μητρική εταιρία της Εμπορικής Τράπεζας Α.Ε., για την εξαγορά του συνόλου των μετοχών της τελευταίας. Οι διαπραγματεύσεις για τη μεταβίβαση των μετοχών και η εξασφάλιση όλων των απαραίτητων κανονιστικών εγκρίσεων ολοκληρώθηκαν και η μεταβίβαση έγινε την 1^η Φεβρουαρίου 2013. Την ίδια ημέρα εξεδόθη η σχετική ανακοίνωση, από την οποία επιβεβαιώνεται η βούληση συνένωσης των δύο τραπεζών με την απορρόφηση της Εμπορικής Τράπεζας από την Alpha Bank.

Σύμφωνα με τις αιτούσες, για την ομαλή ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας, την επίτευξη της απαραίτητης ενιαίας εξυπηρέτησης των πελατών και των δύο τραπεζών, αλλά και την κατά ενιαίο τρόπο εκπλήρωση των υποχρεώσεων έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος, ως εποπτικής αρχής του τραπεζικού συστήματος της χώρας, είναι απαραίτητη η διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων των πελατών, ιδιωτών και επιχειρήσεων, που αφορούν στην ταυτοποίηση αυτών και στις προς αυτούς κάθε μορφής χορηγήσεων δανείων και πιστώσεων από την Εμπορική Τράπεζα προς την Alpha Bank.

Συγκεκριμένα, τα δεδομένα ταυτοποίησης των πελατών της Εμπορικής Τράπεζας θα διαβιβασθούν στα συστήματα της Alpha Bank για να ελεγχθεί η πληρότητα και η ακρίβειά τους και να διορθωθούν ή συμπληρωθούν, όπου παρίσταται ανάγκη, ώστε να αποκτήσουν τη δομή και τη πληρότητα που είναι απαραίτητη για να είναι επεξεργάσιμα από τα πληροφορικά συστήματα της Alpha Bank. Στη συνέχεια θα διαβιβαστούν όλα τα δεδομένα που αφορούν στις χορηγήσεις της Εμπορικής Τράπεζας προς τους ως άνω πελάτες της και συγκεκριμένα τα δεδομένα καταναλωτικής πίστης (καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες, ανοιχτές πιστώσεις και υπεραναλήψεις), στεγαστικής πίστης και επιχειρηματικής πίστης (δάνεια και πιστώσεις κάθε μορφής). Για την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας υπολογίζεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των δύο τραπεζών, ότι θα απαιτηθούν τρεις έως τέσσερις μήνες.

Εξάλλου, η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, για την μητρική Alpha Bank, και την θυγατρική της, Εμπορική Τράπεζα, κατ' άρθρο 34, παρ. 5 του Ν.3601/2007, αλλά και τα επόμενα σχετικά άρθρα 35 και 36 του ίδιου νόμου. Ενδεικτικά σημειώνεται σχετικά ότι σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2651/20.01.2012, «*Τα εγκαταστημένα στην Ε.Ε. μητρικά πιστωτικά ιδρύματα, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του ν.3601/2007, όπως ισχύει, τα οποία υπάγονται σε*

εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34 του ίδιου νόμου,, υποβάλλουν τα στοιχεία που αναφέρονται στον ανωτέρω Πίνακα του Κεφαλαίου II της παρούσας Πράξης, με βάση τις ενοποιημένες για σκοπούς εποπτείας οικονομικές καταστάσεις του μητρικού πιστωτικού ιδρύματος» (κεφ.ΙΙΙ, Α,3). Τα στοιχεία δε του εν λόγω πίνακα περιλαμβάνουν τόσο τον αναλαμβανόμενο πιστωτικό κίνδυνο, όσο και τις εποπτικές προβλέψεις ζημιών από επισφαλείς απαιτήσεις.

Ως εκ τούτου, όπως αναφέρεται στο έγγραφο, η Alpha Bank, μητρική πλέον εταιρία της Εμπορικής Τράπεζας Α.Ε., υποχρεούται να υποβάλει τους ως άνω πίνακες λαμβάνοντας υπόψη τα δικά της σχετικά στοιχεία, όσο και της θυγατρικής της.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, συντρέχει κατά τις αιτούσες τράπεζες, περίπτωση εξαίρεσης από τη συγκατάθεση για την ως άνω διαβίβαση, κατ'εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης ε της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.2472/97, λαμβανομένου υπόψη περαιτέρω ότι μία άρνηση συγκατάθεσης, που πρακτικά θα εμπεριέχει άρνηση του υποκειμένου να γίνει πελάτης της ενοποιημένης Alpha Bank, δεν μπορεί να επηρεάσει την εξέλιξη της συγχώνευσης και αφετέρου μπορεί να εκδηλωθεί οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως οποιασδήποτε συγχώνευσης.

Αναφορικά με την ενημέρωση των υποκειμένων, η τράπεζα σημειώνει ότι πρόκειται για εξαιρετικά μεγάλο πλήθος, πολλών χιλιάδων φυσικών προσώπων, ώστε η ενημέρωσή τους πρέπει να γίνει δια του τύπου, κατ'εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 24 του Ν.2472/1997 και της Απόφασης της Αρχής με αριθμό 408/11.02.1998. Προτείνει δε να δημοσιευθεί μια ανακοίνωση την οποία γνωστοποιεί στην Αρχή, σε δύο πανελλαδικής κυκλοφορίας εφημερίδες (μία καθημερινή και μία Κυριακής), από τις πέντε με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία, σύμφωνα με το Πρακτορείο Αθηναϊκού Τύπου.

Η Αρχή μετά από εξέταση των προαναφερόμενων στοιχείων, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε από την αίθουσα και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το άρθρο 11 παρ. 1 του ν.2472/1997 και το άρθρο 1 παρ. 2 της κανονιστικής πράξης 1/1999, προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει τα υποκείμενα με

τρόπο πρόσφορο και σαφή, τουλάχιστον, για την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του, το ονοματεπώνυμο, την ακριβή διεύθυνση και τον αριθμό τηλεφώνου του ή του εκπροσώπου του, προς τον οποίο το υποκείμενο οφείλει να απευθυνθεί προκειμένου να ασκήσει τα κατά το άρθρο 12 και 13 ν.2472/1997 δικαιώματά του, το σκοπό της επεξεργασίας κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες των αποδεκτών των δεδομένων και τη δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης για τα δεδομένα που αφορούν το υποκείμενο. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο και για κάθε μεταβολή των παραπάνω στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 της κανονιστικής πράξης 1/1999. Σε περίπτωση επιγενόμενης μεταβολής των στοιχείων αυτών, η ενημέρωση του υποκειμένου για την μεταβολή γίνεται αμελλητί και πάντως πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 2 της ίδιας κανονιστικής πράξης. Επιτρέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3 της κανονιστικής αυτής πράξης, κατ' εξαίρεση και ύστερα από άδεια της Αρχής, η οποία παρέχεται είτε για επιμέρους κλάδους ή τομείς δραστηριότητας ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, είτε για συγκεκριμένο κάθε φορά αρχείο ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας, όταν η ενημέρωση αφορά μεγάλο αριθμό υποκειμένων, η ενημέρωσή τους δια του τύπου, είτε με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο και σαφή τρόπο, σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας του οικείου κλάδου ή τομέα εφ' όσον υπάρχουν. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.2 εδαφ.ε του ν.2472/97, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ.1 του ν.3601/2007 (Ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών), « η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση επί των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα και α) αποτελούν «μητρικά πιστωτικά ιδρύματα» εγκατεστημένα στην Ελλάδα» ή «μητρικά πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στην Ε.Ε». Κατά την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, στην ενοποίηση που πραγματοποιείται για εποπτικούς σκοπούς επί των πιστωτικών ιδρυμάτων

περιλαμβάνονται τα πιστωτικά ιδρύματα που συνιστούν θυγατρικές αυτών. Σύμφωνα δε με την εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 7, όπου ορίζεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος θεσπίζει τις απαιτούμενες ρυθμίσεις για την άσκηση της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση, εκδόθηκε η ΠΔ/ΤΕ 2651/20.01.2012 που θεσπίζει στο κεφ.ΙΙΙ, Α,3 ότι *«Τα εγκαταστημένα στην Ε.Ε. μητρικά πιστωτικά ιδρύματα, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του ν.3601/2007, όπως ισχύει, τα οποία υπάγονται σε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34 του ίδιου νόμου,(.....), υποβάλλουν τα στοιχεία που αναφέρονται στον ανωτέρω Πίνακα του Κεφαλαίου ΙΙ της παρούσας Πράξης, με βάση τις ενοποιημένες για σκοπούς εποπτείας οικονομικές καταστάσεις του μητρικού πιστωτικού ιδρύματος».*

Στην υπό εξέταση περίπτωση, οι δύο τράπεζες τελούν, μέχρι την απορρόφηση της Εμπορικής από την Alpha Bank, σε σχέση μητρικής-θυγατρικής. Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο εποπτείας σε ενοποιημένη βάση της Τράπεζας της Ελλάδος, η μητρική τράπεζα ως εποπτευόμενο πιστωτικό ίδρυμα από την ΤτΕ, υποχρεούται να υποβάλλει οικονομικές καταστάσεις και για τις θυγατρικές της. Σε κάθε περίπτωση, η μητρική τράπεζα μπορεί και ενδοομιλικά να ζητήσει από την θυγατρική της τα σχετικά στοιχεία, προκειμένου να διαπιστώσει τη σωστή τήρηση των κανόνων χρηματοδότησης για τους σκοπούς εσωτερικού ελέγχου. Ως εκ τούτου, διαβιβάσεις των εν λόγω στοιχείων από τον ένα υπεύθυνο επεξεργασίας στον άλλον για τους ως άνω συμβατούς σκοπούς, είναι επιτρεπτές, σύμφωνα με τις εξαιρέσεις του άρθρου 5 παρ.2 εδαφ. β και ε του ν.2472/97.

Δεδομένου ωστόσο ότι η γνωστοποιούμενη διαβίβαση των εν λόγω αρχείων γίνεται για σκοπούς ενοποίησης των αρχείων των δύο τραπεζών ενόψει της επικείμενης, όπως αναφέρεται, απορρόφησης και τελικά της περιέλευσης των δεδομένων σε έναν υπεύθυνο επεξεργασίας, και λαμβανομένου υπόψη ότι για την περιέλευση των σχετικών δεδομένων από την απορροφούμενη τράπεζα μέχρι την ικανοποιητική επεξεργασία αυτών από την αποκτώσα τράπεζα για την ομαλή εξυπηρέτηση των υποκειμένων-πελατών θα απαιτηθεί χρονικό διάστημα, κατά την εκτίμηση των αιτουσών, τουλάχιστον 3-4 μηνών, κρίνεται νόμιμη κατά τα ανωτέρω και απολύτως αναγκαία η διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων των ιδιωτών και επιχειρήσεων, πελατών της Εμπορικής Τράπεζας που αφορούν στις κάθε μορφής προς αυτούς χορηγήσεις, στην Alpha Bank πριν το στάδιο της απορρόφησης. Τα δε δικαιώματα των υποκειμένων και οι θεμελιώδεις ελευθερίες τους δεν θίγονται από την εν λόγω

επεξεργασία. Συντρέχει επομένως η εξαίρεση του άρθρου 5 παρ.2 εδαφ.ε. του ν.2472/97 και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων.

Η Αρχή διαπιστώνει ότι η ενημέρωση των ως άνω πελατών της Εμπορικής Τράπεζας αφορά μεγάλο αριθμό υποκειμένων (εκατομμυρίων φυσικών προσώπων) και ως εκ τούτου η ατομική και έγκαιρη ενημέρωσή τους καθίσταται δυσχερής. Επιπλέον δε το κόστος σε χρόνο και τέλη των ατομικών ταχυδρομικών επιστολών είναι υψηλό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή:

1. Χορηγεί άδεια στην Εμπορική Τράπεζα Α.Ε. για τη δια του τύπου ενημέρωση των πελατών της για τη διαβίβαση των δεδομένων τους στην τράπεζα Alpha Bank Α.Ε., τηρουμένων των όρων της με αρ.1/1999 Κανονιστικής Πράξης της Αρχής.
2. Κρίνει ότι η ως άνω ενημέρωση πρέπει να αναρτηθεί και στους διαδικτυακούς τόπους των δύο τραπεζών.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Μελπομένη Γιαννάκη